

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 122

din 6 iunie 2024

Analizând *Propunerea legislativă pentru suspendarea pensiilor de serviciu pentru persoanele care ocupă funcții de demnități publice, precum și instituirea contribuției la sănătate pentru veniturile aferente părții necontributive a pensiei de serviciu*, transmisă spre avizare de Senatul României,

În temeiul dispozițiilor art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți (16 voturi pentru „avizare negativă”, 2 voturi pentru „avizare favorabilă”)

PLENUL

CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art. 1 - Avizează negativ *Propunerea legislativă pentru suspendarea pensiilor de serviciu pentru persoanele care ocupă funcții de demnități publice, precum și instituirea contribuției la sănătate pentru veniturile aferente părții necontributive a pensiei de serviciu*, pentru motivele prezentate în Anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Tel: (+40)21-311.69.02

Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro

Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței Justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Art. 2 - Prezenta hotărâre se comunică Senatului României, potrivit legii.

Data în București, la data de 6 iunie 2024.

Judecător Denisa-Angelica STĂNIȘOR,
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal 2359

Pagina 2 din 2

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 122 din 6 iunie 2024

AVIZ

referitor la Propunerea legislativă pentru suspendarea pensiilor de serviciu pentru persoanele care ocupă funcții de demnități publice, precum și instituirea contribuției la sănătate pentru veniturile aferente părții necontributive a pensiei de serviciu

În urma examinării Propunerii legislative pentru suspendarea pensiilor de serviciu pentru persoanele care ocupă funcții de demnități publice, precum și instituirea contribuției la sănătate pentru veniturile aferente părții necontributive a pensiei de serviciu, transmisă spre avizare de Senatul României,

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

În temeiul dispozițiilor art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

În baza Hotărârii nr. 122 din 6 iunie 2024 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii,

Avizează negativ Propunerea legislativă pentru suspendarea pensiilor de serviciu pentru persoanele care ocupă funcții de demnități publice, precum și instituirea contribuției la sănătate pentru veniturile aferente părții necontributive a pensiei de serviciu, pentru următoarele considerente:

Propunerea legislativă are incidență în privința pensiilor de serviciu ale judecătorilor și procurorilor sub două aspecte:

Sub primul aspect, prin art. I se propune completarea art. 213 din Legea nr. 303/2022 cu un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Partea din pensia de serviciu prevăzută la alin. (1) nu se acordă pe perioada exercitării unei funcții de demnitate publică.”

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 122 din 6 iunie 2024

În virtutea acestei noi reglementări, ar urma ca un fost judecător sau procuror să nu mai poată beneficia de partea necontributivă din pensia de serviciu pe perioada în care exercită o funcție de demnitate publică.

Sub cel de-al doilea aspect, prin art. VII al inițiativei legislative se propune modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

1. La articolul 154 alineatul (1), litera h) se modifică și va avea următorul cuprins:

„h) persoanele fizice care au calitatea de pensionari, pentru veniturile din pensii rezultate din principiul contributivității;”

2. La articolul 155 alineatul (1), după litera a) se introduce o nouă literă, litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) venituri din pensii, respectiv, partea necontributivă a pensiei de serviciu, conform art. 101 alin. (2);”

3. La titlul V „Contribuții sociale obligatorii” capitolul III, titlul secțiunii a 3-a se modifică și va avea următorul cuprins:

„Secțiunea a 3-a

Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, venituri din pensii, precum și în cazul persoanelor aflate sub protecția sau în custodia statului”

În virtutea acestor noi reglementări, ar urma ca pentru partea necontributivă din pensia de serviciu să fie datorată contribuția de asigurări sociale de sănătate.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii consideră că aceste propuneri sunt marcate de vicii de neconstituționalitate evidente, fiind expresia înțelegerii eronate a regimului juridic al pensiei de serviciu de care beneficiază judecătorii și procurorii.

În mod constant și fără vreun echivoc, Curtea Constituțională a stabilit că independența justiției, ca garanție constituțională, include securitatea financiară a magistraților, care presupune și asigurarea unor garanții sociale, precum pensia de serviciu.

Din această perspectivă, edificatoare pentru consecvența jurisprudențială manifestată de instanța de contencios constituțional sunt considerentele prezentate în paragraful 102 al Deciziei nr. 153 din 6 mai 2020 (publicată în Monitorul Oficial, Partea I, Nr. 489 din 10 iunie 2020), în conformitate cu care:

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal 2359

Pagina 2 din 5

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 122 din 6 iunie 2024

„102. Tot astfel, prin Decizia nr. 873 din 25 iunie 2010, Curtea Constituțională a reținut că (...) **independența justiției include securitatea financiară a magistraților, care presupune și asigurarea unei garanții sociale, cum este pensia de serviciu a magistraților**". În concluzie, Curtea a constatat că **"principiul independenței justiției apără pensia de serviciu a magistraților, ca parte integrantă a stabilității financiare a acestora, în aceeași măsură cu care apără celelalte garanții ale acestui principiu"**. Cu referire la Decizia nr. 20 din 2 februarie 2000, precitată, precum și la aspectele de drept comparat, Curtea a concluzionat că **"statutul constituțional al magistraților - statut dezvoltat prin lege organică și care cuprinde o serie de incompatibilități și interdicții, precum și responsabilitățile și riscurile pe care le implică exercitarea acestor profesii - impune acordarea pensiei de serviciu ca o componentă a independenței justiției, garanție a statului de drept, prevăzut de art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală"**. Prin urmare, Curtea a constatat că **dispozițiile art. 1 lit. c) din Legea privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor - prin care se elimină "pensile de serviciu ale judecătorilor, procurorilor și judecătorilor, respectiv magistraților asistenți ai Curții Constituționale"- sunt neconstituționale în raport cu principiul menționat."**

De asemenea, în cuprinsul paragrafului 98 al aceleiași decizii, instanța de contencios constituțional a mai arătat că prin Decizia nr. 20 din 2 februarie 2000, a reținut „că **instituirea pensiei de serviciu pentru cadrele militare și pentru magistrați nu reprezintă un privilegiu, ci este justificată în mod obiectiv, ea constituind o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigoarea statutelor speciale cărora trebuie să li se supună militarii și magistrații. Astfel, aceste statute speciale stabilite de Parlament prin legi sunt mult mai severe, mai restrictive, impunând militarilor și magistraților obligații și interdicții pe care celelalte categorii de asigurați nu le au**".

În aceeași orientare, prin Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020 (publicată în Monitorul Oficial, Partea I, Nr. 1274 din 22 decembrie 2020) Curtea Constituțională a reținut „că, **în stabilirea cuantumului pensiei de serviciu a magistraților, spre deosebire de celelalte categorii profesionale care beneficiază de pensii în regim special, legiuitorul este ținut să respecte principiul independenței justiției, sub aspectul securității financiare a magistraților care impune asigurarea unor venituri din pensii apropiate celor pe care magistratul le avea în perioada în care era în activitate. Incompatibilitățile și interdicțiile inerente funcțiilor de judecător, procuror și magistrat-asistent sunt, prin severitatea lor, unice și speciale acestor funcții, fără a se regăsi în statutul altor categorii profesionale, și constituie, împreună cu regimul de remunerare (salariu și pensie) a acestei categorii profesionale, elemente de substanță a independenței justiției."** (par. 143)

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal 2359

Pagina 3 din 5

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 122 din 6 iunie 2024

În fine, aceeași concepție asupra pensiei de serviciu a magistraților este ilustrată și de considerentele prezentate în paragraful 110 din Decizia nr. 467 din 2 august 2023 (publicată în Monitorul Oficial, Partea I, Nr. 727 din 7 august 2023), în conformitate cu care:

*„110. Cu privire la stabilirea bazei de calcul al pensiei de serviciu a magistraților, Curtea, prin Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, precitată, a statuat că **legiuitorul este ținut să respecte principiul independenței justiției, sub aspectul securității financiare a magistraților, care impune asigurarea unor venituri din pensii apropiate celor pe care magistratul le avea în perioada în care era în activitate (paragraful 143). Legea în vigoare stabilește modul de calcul al pensiei de serviciu a magistraților, ținând seama de reperele rezultate din jurisprudența instanței constituționale, fundamentate pe principiul independenței justiției, precum și de reperele trasate în documentele internaționale privind statutul magistraților, astfel încât cuantumul pensiei rezultat în urma aplicării dispozițiilor legale este apropiat de cuantumul venitului ce reprezintă indemnizația pentru activitatea desfășurată în calitate de magistrat (paragraful 145). (...) De asemenea, Curtea a făcut referire la anumite documente internaționale (paragrafele 123 și 144), care stabilesc plata unei pensii al cărei nivel trebuie să fie cât mai apropiat posibil de acela al ultimei remunerații primite pentru activitatea jurisdicțională. Aceste considerente ale deciziei Curții Constituționale fixează un **obiectiv primordial, respectiv ca valoarea pensiei de serviciu să fie cât mai apropiată posibil de aceea a ultimei remunerații primite, (...)**”***

Prin urmare, pensia de serviciu nu constituie un privilegiu oferit de lege judecătorilor și procurorilor, ci reprezintă expresia firească și necesară a exigențelor care decurg din principiul independenței justiției și din statutul special al magistraților.

Tocmai de aceea, în cazul judecătorilor și procurorilor, pensia de serviciu este justificată și legitimă în integralitatea sa, fără ca din această perspectivă să existe vreo distincție între o parte egală cu nivelul pensiei din sistemul public și altă parte care depășește acest nivel.

În același timp, standardele constituționale de protecție a pensiei de serviciu cuvenite judecătorilor și procurorilor vizează pensia în integralitatea sa, care nu poate fi privită decât ca un tot unitar. Așadar, protecția subliniată constant în jurisprudența instanței de contencios constituțional vizează, în egală măsură, ambele componente ale pensiei de serviciu.

Prin urmare, aceste standarde nu își produc efectele doar în privința părții contributive, ci vizează, în aceeași măsură, și componenta necontributivă a pensiei de serviciu.

Pe aceste premise, este evident că legiuitorul infraconstituțional nu ar putea stabili două regimuri juridice diferite de acordare a pensiei de serviciu, unul care să vizeze partea care nu

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal 2359

Pagina 4 din 5

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 122 din 6 iunie 2024

depășește nivelul pensiei din sistemul public, iar celălalt care să fie aplicabil părții din pensia de serviciu care depășește acest nivel.

Cu atât mai mult, nu poate fi permis legiuitorului infraconstituțional să stabilească pentru una dintre aceste componente un regim de protecție inferior celui impus de jurisprudența constantă a Curții Constituționale.

Tocmai din acest motiv, dispozițiile art. I și VII din propunerea legislativă, care vizează stabilirea unui regim diferit și aplicarea unei contribuții suplimentare pentru o parte din pensia de serviciu, sunt contrare reglementărilor constituționale, care garantează pensia de serviciu ca un tot unitar.

În plus, dispozițiile art. I din propunerea legislativă sunt contrare și prevederilor art. 53 din Constituția României, republicată, în conformitate cu care:

„Art. 53 - Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

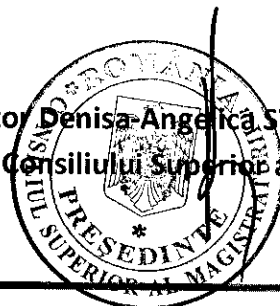
(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

Din această perspectivă, în expunerea de motive a propunerii legislative nu este indicat vreunul dintre temeiurile prevăzute la art. 53 alin. (1) din Legea fundamentală, care ar justifica restrângerea dreptului fundamental la pensie pe perioada în care beneficiarul acestui drept ar ocupa o funcție de demnitate publică.

Independent de această deficiență a expunerii de motive, nici nu ar putea fi identificată în mod obiectiv vreo corespondență între situația vizată de propunerea legislativă și una dintre ipotezele limitativ prevăzute la art. 53 alin. (1) din Constituția României, republicată, drept motive care ar putea justifica restrângerea unui drept fundamental.

Judecător **Denisa-Angelica STĂNIȘOR,**
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal 2359

Pagina 5 din 5